

T.C
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
AR-GE TARİFE KOMİSYONU

166

Rapor Tarihi : 24.06.2022
Konu : Çanakçı İlçesi HES Hk.

İLGENEL MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
GİRESUN

İl genel meclis üyelerimiz Abdullah Öztürk, Turan Karaman ve Ali Çolak imzalı önergede ilimiz Çanakçı ilçesi Çanakçı Deresi üzerinde dört adet HES bulunmaktadır. Bu HES'lerde sular cebri borularla regülatörlere aktığı için 5,6 km'lik dere yatağında canlı varlıkların yaşamlarına zarar vermektedir. İlçemize beşincisi yapılması istenen yöre halkı çevreye zarar verir endişesi ile karşıdır. Proje Çanakçı Karabük arasında yaklaşık yedi kilometrelik güzergâhta yapılacak olup sular tünel'den geçireceği için dere yatağındaki suların azalması- sonucu benekli alabalık, kunduz ve değişik kuş türlerinin ve doğal göllerin yok olacağı zarar göreceği dolayısıyla HES yapmadan araştırılarak meclisimizin bilgilendirilmesi istenmiştir.

Ar-Ge tarife komisyon üyelerimiz ilimiz Çanakçı ilçesi İl genel meclisi üyeleri Abdullah Öztürk, Turan karaman ile beraber Çanakçı deresi üzerinde yapılması düşünülen HES projesi güzergâhını ve projeyi yerinde incelemiştir. Ayrıca İl Özel İdaremiz Ruhsat Denetim Müdürlüğü ve İmar Müdürlüğü ile görüşme yapmıştır. DSİ Bölge Müdürlüğü telefon ile aranarak HES inşaatı hakkında bilgi alınmıştır. Aldığımız bilgiler İl Özel İdaremiz Ruhsat Müdürlüğüne bir taleplerinin bulunmadığı İmar Müdürlüğü ile yapılan görüşmede ise Görele HES Kavullu Elektrik Üretim İnşaat ve Ticaret A.Ş. Seyhan/Adana 22.01.2020 tarihinde Giresun Özel idaremiz İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğüne dilekçe yazarak resmi müracaatta bulunmuşlardır. İlgili dilekçeye İmar Müdürlüğümüz 28.01.2020 tarihinde cevap vererek aşağıdaki bilgi ve belgeleri istemişlerdir.İlimiz Çanakçı ilçesi sınırları dahilinde şirketiniz tarafından kurulması planlanan Görele regülatör ve HES projesi için imar planı yaptırılmak üzere yazı ekinde DSİ Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığının yazısı ve enerji piyasası düzenleme kurumuna yaptığınız başvuru yazısı sunularak imar planlarının onaylanması talep edilmiştir.

İmar planlarının idaremizce değerlendirilmesi için; ilgili kamu ve kurumlarına sunulmak üzere 10 takım, EPDK lisans belgesi, DSİ su kullanım anlaşması 1/25.000 ölçekli kadastro harita üzerine sınırları işlenmiş ve koordinat değerleri belirlenmiş renkli harita, projedeki tesislerin aplikasyon parametreleri (cd ortamında) proje alanı içinde (tapu kayıtları, kamu yapılacak taşınmazlar için hazırlanan kamulaştırma planı ve listesi, kamu yararı kararları, orman izin belgesi vb.) ile birlikte başvurmanız gerekmekte olup daha sonra ilgili kamu ve kurum kuruluşların imar planına esas uygun görüşleri alınarak İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından imar planına esas jeolojik etüt raporunun ve idaremiz tarafından halihazır haritalarının incelenerek onaylanması ile birlikte ilgilisince şehir plancısı tarafından hazırlanan 1/5.000 ölçekli ve 1/1000 uygulama imar planları değerlendirilmek üzere il genel Meclisimize sunulur.

Söz konusu HES projesine ait santral binası regülatör ve cebri boruların Çanakçı belediyesi sınırları içerisinde kaldığından ilgili belediyeye başvurulması gerekmektedir. DSİ bölge Müdürlüğü'nü telefonla aradık Görele HES hakkında bilgi sorduk aldığımız cevapta, Görele HES'te şuan için herhangi bir çalışma yok, adı geçen firmanın izinleri ile ilgili yasal bir sıkıntı yok, gelecek proje onayından sonra yasal yükümlülüklerini yerine getirmesinin ardından HES ruhsatının başlaması için gerekli müsaade ve izinler verilebilecektir.

HES'in faydaları aşağıdaki gibidir.

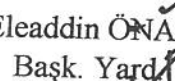
- 1- HES kurulumu ile akarsulardaki suların boşa akmasına önlemekte ve bu akış enerjiye dönüştürülerek insanlığa fayda sağlamaktadır.
- 2- HES'ler UNESCO ve Avrupa birliği tarafından çevre dostu olarak tanımlanmaktadır. Kuruldukları alanlara yeni istihdam olanakları yaratan HES'ler aynı zamanda o bölgenin kalkınmasına da katkı sağlamaktadır.
- 3- HES projeleri oluşturulması planlanan yörenin ekonomisine de katkı sağlamakta dışa bağımlılığı azaltmaktadır.
- 4- Hidroelektrik santrali atık oluşturmamakta bu sayede çevreyi kirletmemektedir. Ayrıca HES'ler yüksek verim sağlayan yenilenebilir temiz yapılardır. Uzun ömürlüdürler aynı zamanda HES'lere yapılan yatırımların karşılık kısa vadede geri alınmaktadır.
- 5- Yerli bir kaynak olması düşük maliyetli olması ve çevre uygun olması HESleri önemli bir kaynak haline getirmektedir. Ayrıca beraberinde ekonomik bağımsızlığı da getireceği için dışa bağımlılığın azalmasına yardımcı olmaktadır.

HES'lerin zararlarına baktığımızda,

- 1- Faaliyetleri sırasında çevre dostu olarak ifade edilen HES'lerin inşa edilme sürecinde çevreye zararlar verilebilmekte, yapım aşamasında üzerine inşa edilecek dere kanalları ile başka yöne aktarılmaktadır. Ormanlara zarar verilmesi söz konusudur.
- 2- Üzerine inşa edilen dere içerisinde yaşayan canlıların yaşamını müdahale edilmekte canlıların ölümüne sebep olmaktadır. Ancak bu zararlar derelere Cansuyu bırakılarak ve yerinde denetim yapılarak önlenmektedir.
- 3- HES'lerin inşa edildiği bölgelerde erozyon ve sel oluşumunda artış olduğu gözlemlenmiştir.
- 4- Santrallerin faaliyeti sırasında barajlarda buharlaşma meydana gelmektedir. Hidroelektrik santralleri kaynağına göre rezervuarlı Gölet tipi ve kaynağına göre kanal tipi olarak tesis edilebilir. Gölet tipi barajlarda öncelikle bir baraj yapılacağından suyun kullanımı enerji ihtiyacına göre ayarlanabileceğinden verimlilik oranı daha yüksektir. Kanal tipi yeni tünel tipi santraller gölet tipine nazaran daha ucuza mal olmasına karşın su biriktirme imkânı olmadığından gelen su debisine göre çalışmak zorundadır.

Yüce Meclisimize saygı ile arz olunur.

Murat ARSLAN
Başkan

Eleaddin ÖNAL
Başk. Yard.

Mürsel GENÇ
Sözcü

Hayati BAYRAM
Üye

Bahattin YILIKYILMAZ
Üye

Önerge Şehislenim
görislerini dikkate alınarak.